

Od 25 tysięcy do... 3 milionów samochodów Jeden samochód uruchamia 6.000 zł.

Motoryzacja bogaci państwo — zwiększa obroty — likwiduje bezrobocie — podnosi bezpieczeństwo

Radykalny plan motoryzacji Polski przewiduje zaopatrzenie kraju w 3 miliony wozów. Taki projekt uznano przez grupy gospodarcze za właściwy w rozmiarach i za odpowiadający w przyszłości naszym potrzebom i koniecznościom.

Gdy wymieniamy się cyfrą 3 milionów przy naszej skromniutkiej obecnie ilości dwudziestu paru tysięcy czynnych motorów, wydaje się to przedsięwzięciem trudnym gospodarczo do zrealizowania i gigantycznym w podniesieniu stanu liczebnego naszego sprzętu motorowego do tej wysokości. Oczywiście, można by dyskutować, czy Polsce narazie potrzeba takiej ilości maszyn i czy w ogóle w najbliższych latach zajdzie potrzeba tak ogromnej motoryzacji. Nam wydaje się, że nie. Nie marzymy o milionowych cyfrach, wróćmy do rozważań realnych — do setek tysięcy. Już dzisiaj, na podstawie cyfr dochodu społecznego, można przyjąć, że Polska mogłaby posiadać w dzisiejszych warunkach 45.000 maszyn, co odpowiadałoby stanowi zamożności kraju. Ta liczba jest jednak niedostateczna, musi więc być powiększona i to szybko, i rosnąć do kilkuset tysięcy.

OPLACALNOŚĆ MOTORYZACJI

Przemysł samochodowy nie jest w tym stopniu opłacalny — mówią pesymiści — aby godzić był tak wielkich wysiłków i aby trzeba było decydować się na angażowanie olbrzymich sum w jego rozbudowę.

Czy tak jest w istocie? W jednym z pism gospodarczych zajęto się przeliczeniem, jakie bezpośrednie korzyści daje motoryzacja (w sumach złotych). Obliczenia oparto na podstawie korzyści płynących z uruchomienia na drogach w Polsce 10.000 sztuk samochodów, przyczem przyjęto przy rachunku koszty i sumy średnie, obliczając, że jeden samochód zużywa rocznie około 2.000 kg. benzyny i 100 kg. olejów i smarów.

KORZYŚCI DLA PRZEMYSŁU.

Jak przedstawiają się korzyści z uruchomienia takiej partii 10.000 samochodów dla życia gospodarczego? Przedewszystkiem więc przemysł naftowy zyskuje znaczne sumy za benzynę i oleje. Przy podanych już stawkach zużycia przemysł naftowy zyskałby rocznie ponad 6 milionów zł., nie licząc dochodów z tego przemysłu na asfaltach przy budowie dróg, garaży i t. p.

Przemysł budowlany zyskałby zatrudnienie przy budowie garaży i warsztatów. Obliczając pomieszczenie na samochód na 15 m. kwadr., trzeba by wybudować pomieszczenia o powierzchni 150.000 m. kw. Przy normalnych cenach budowy, przemysł budowlany zainkasowałby z tego tytułu 4,5 — 5 milionów zł.

Inne pokrewne przemysły również miałyby zwiększone dochody; w Ameryce, według statystyki, wypada dochód (t. zw. turystyczny) na jedną osobę dziennie 5,6

dolara (hotele, utrzymanie). W Polsce oczywiście ta stawka byłaby znacznie niższa, tem niemniej wzrost obrotów w przemysłach związanych z turystyką (automobilową) można obliczyć z dużym prawdopodobieństwem na bliski 10 milionów.

Dodając zwiększenie obrotów w takich przemysłach, jak węglowy, cementowy, żelazny i in., można przyjąć wzrost w obrotach przemysłów pomocniczych ogółem na 20 — 26 milionów zł.

ZYSK PAŃSTWA.

Również bezpośrednie korzyści odnosi państwo. Przedewszystkiem z tytułu podatków od materiałów pędnych i drogowych, od benzyny. Podatek drogowy od samochodu, wpływy z podatków i świadczeń ze sprzedaży samochodów i ich części, wreszcie wpływy z podatków i świadczeń, wypływających z tytułu zwiększenia obrotu w przemysłach związanych z automobilizmem.

MILJON SAMOCHODÓW 6 MILJARDÓW OBROTU

Pozatem zmniejszenie bezrobocia.

Ogółem w sumie korzyści płynące dla państwa, można ująć cy-

frą 30 milionów zł., dla przemysłu naftowego ponad 6 milionów zł., przemysiom związanym z turystyką dwadzieścia parę milionów — łącznie ponad 60 milionów. Wypada więc, że jeden samochód, uruchomiony w kraju, uruchamia 6.000 zł., które bądź przechodzą przez kasę państwową, bądź idą na zwiększenie obrotów w przemyśle.

Z tej podstawowej liczby 6.000 zł. na samochód można wysnuć dalsze wnioski: 100.000 samochodów w Polsce — to 600 milionów obrotu, milion samochodów — to 6 miliardów zł. w obrocie. Oczywiście cyfry te nie są bezwzględnie i mogą ulegać wahaniom, niekiedy nawet dość znacznym. Ale samo zestawienie 6 miliardów sum obrotowych z 2-miljardowym budżetem rocznym Polski jest wystarczająco przekonujące.

O POLSKI PRZEMYSŁ AUTOMOBILOWY.

Jak widzimy, samochód może rozwiązać niejedną trudność gospodarczą, ale do tego potrzebny jest rzeczywisty rozwój motoryzacji kraju, poparty powstaniem własnego, samodzielnego przemysłu automobilowego. Samochód musi stać się ogniwem po-

stępu gospodarczego, a wstępem do motoryzacji Polski musi być ustanowienie odliczenia od podatku dochodowego kosztu nabycia i utrzymania samochodu, nietykalność samochodu na wypadek zajęcia (tak, jak walorów Pożyczki Narodowej), potanie materia-łów pędnych, a przedewszystkiem naprawa i rozbudowa sieci dróg i rozpoczęcie własnej wytwórczości maszyn. bez szukania dróg wyjścia w imporcie samochodów obcych. Te drogi bowiem, jak wskazuje praktyka, nie prowadzą do niczego.

Kary administracyjne Winny być stosowane ogólnie Okólnik p. ministra spraw wewn.

Minister Spraw Wewn. wydał okólnik do wojewodów, komisarza rządu na m. st. Warszawy i starostw, w których zwraca uwagę na liczne skargi, napływające w związku ze stosowaniem kar administracyjnych. Przypominając z naciskiem poprzednie okólniki wydane w tej sprawie, p. minister podkreśla, że kary administracyjne winny mieć charakter wychowawczy, a nie jedynie karno-represyjny. W związku z tem nie należy nakładać kar, gdy chodzi o uchybienia drobne, nie wynikające ze złej woli, lecz z niedopatrzeń lub z nieznanymi przepisów. W tych wypadkach winny być stosowane

zwykle ostrzeżenia. Dalej p. minister zwraca uwagę na przesadną wysokość kar, szczególnie administracyjnych. W każdym poszczególnym wypadku winny być brane pod uwagę warunki materialne osoby karanej, aby grzywna zastosowana nie była obciążeniem nadmiernym w stosunku do jej sytuacji finansowej. Ponadto rozprawy administracyjne powinny być prowadzone tak, aby jaknajmniej czasu zabierać osobom zainteresowanym i urzędowi, natomiast kary, nałożone z uwzględnieniem tych wszystkich okoliczności, muszą być bezwzględnie realizowane i grzywny ściągane.

Obrona interesów polskich

Po dewaluacji guldena

Pod wpływem wiadomości napływających z Gdańska, czynnik gospodarczy i kupieckie podjęły u powołanych władz starania celem skutecznego zabezpieczenia interesów gospodarczych Polski na terenie wolnego miasta Gdańska po dewaluacji guldena.

Według zgodnych i źródłowych informacji, jakie otrzymano w Warszawie, starają się czynnik gdańskie przerzucić na polskie życie gospodarcze ciężar dewaluacji guldena. W praktyce widoczna jest tendencja do dotkliwego pokrzywdzenia wierzycieli polskich. Między innymi podjęta została próba zmuszenia właścicieli polskich składów konsygnacyjnych w Gdańsku do sprzedawania towarów po starych cenach, co oznacza stratę w wysokości 43 proc.

Wobec zorganizowanej próby tak dotkliwego pokrzywdzenia interesów polskich w Gdańsku, podjęły zainteresowane organizacje w Polsce na własną rękę starania, aby próby te odeprzeć. Poza-tem poinformowano obszernie polskie czynniki państwowe o sytuacji w Gdańsku groźnej dla interesów gospodarstwa polskiego.

Organizacje kupieckie i przemysłowe oczekują, że gdyby władze gdańskie nie zawróciły szybko z obranej drogi niczem nie usprawiedliwionego krzywdzenia kupiectwa i przemysłu polskiego, to zajdzie konieczność energicz-

nej interwencji rządu polskiego u Senatu gdańskiego. Należy podkreślić, że wiarygodności naszej w Gdańsku są bardzo poważne i że wzrosły one szczególnie wydatnie w ostatnich tygodniach przed dewaluacją guldena.

Oplaty portowe w Gdyni będą obniżone

Jak się dowiadujemy, podjęte zostały prace nad rewizją opłat portowych i transportowych w Gdyni. Słychać, iż opłaty mają być obniżone przeciętnie ponad 15 proc.

Zamierzona rewizja opłat w Gdyni pozostaje w związku z dewaluacją guldena gdańskiego i przeciwdziałać ma upośledzeniu portu gdańskiego na rzecz Gdańska po dewaluacji guldena.

Warsztaty więzienne nie będą konkurować Z handlem prywatnym

Ministerstwo Sprawiedliwości wydało zarządzenie dotyczące produkcji warsztatów więziennych. Zarządzenie to podkreśla, iż wszelkie przedmioty wyrabiane przez więźniów przeznaczone mają być na pokrycie wewnętrznych zapotrzebowań więziennictwa. Więzienne zakłady rolne również

dostarczać mają wyłącznie produkty dla potrzeb więzień. Zamówienia w warsztatach więziennych udzielane mogą być przez władze sądowe i urzędy państwowe, oraz przez sędziów, prokuratorów i urzędników państwowych. Zamówienia prywatne dopuszczalne będą wyłącznie na podstawie zezwolenia Departamentu karnego Ministerstwa Sprawiedliwości.

Romans zawiązany w szpitalu

Skończył się wyłudzeniem 3.000 zł.

Lejzor Boruch Rozen, właściciel małego sklepu z warzywami na Pradze, leżąc w szpitalu Przemienienia Pańskiego zapoznał się z 20-letnią Ryfką Szuleryf, która przychodziła do szpitala w odwiedziny do swego znajomego. Przypuszczając, że dziewczyna ma pieniądze, Rozen zaczął smalić do niej cholewki i wkrótce został jej oficjalnym narzeczonym. Zaręczyny trócyście potwierdzone zostały u rabina. Szuleryf była właścicielką uciutego kapitału 3.000 zł. O bogactwie swoim zwierzyła się swemu narzeczonemu, który odgadł poezją przemysliwać, w jaki sposób zagarnąć te pieniądze dla siebie. Pewnego razu zaproponował narzeczonej, aby powierzyła mu pieniądze, które on spożytkuje w swoim sklepie dla rozszerzenia interesu. Dziewczyna nie podejrzewając narzeczonego o złą wolę, oddała mu pieniądze, lecz wkrótce poczęła tego żałować. Rozen stał się mniej czuły, a nawet wyraźnie unikał ukochanej. Coraz rzadziej też wspominał o ślubie, a kiedy przypominała mu o tem, wykręcał się ciężkimi warunkami materialnymi.

Stosunki między narzeczonemi Czas odnowić prenumeratę na miesiąc mai

psuły się coraz bardziej. Kiedyś Lejzor zwrócił się do narzeczonej z prośbą o 100., mówiąc, że chce sprawić sobie garnitur ślubny. Ryfka nie wierzyla mu już i pieniędzy nie dała, a wówczas narzeczonemu nagle zniknął z choryzontu. Oszukana dziewczyna złożyła skargę do prokuratora i oskarżyła Rozena o wyłudzenie od niej 3.000 zł. W Sądzie Okręgowym Rozen nie przyznał się do winy i tłumaczył się, że 3.000 zł. otrzymał na załatwienie formalności paszportowych, związanych z wyjazdem do Palestyny. Ryfka miała tam również z nim jechać i w tym celu powierzyła mu pieniądze.

Warszawska giełda pieniężna w dniu 7 maja

Dewizy: Belgia 89,80; Gdansk 100,00; Holandia 358,50; Kopenhaga 115,00; Londyn 25,77; N. Jork (kabel) 5,31 i jedna czwarta; Oslo 129,00; Paryż 34,96 i pół; Praga 22,15; Szwajcaria 171,58; Sztokholm 132,40; Włochy 43,80; Berlin 213,00. Obroty średnie, tendencja przeważnie mocniejsza. Banknoty dolarowe w obrotach pozagiełdowych — 5,32. Rubel złoty — 4,75. Dolar złoty 9,20 — 9,18. Gram czystego złota — 5,9244. Marki niemieckie (banknoty) w obrotach prywat. — 191. Funt sterl. (banknoty) w obrotach prywat. — 25,76.

Papiery procentowe: 3 proc. pożycz. budowlana 42,00; 7 proc. pożycz. stacjonaryjna 63,00 — 62,50 — 63,00 (w proc.); 4 proc. pożycz. inwestycyjna serjowa 109,00; 4 proc. państw. pożycz. premjowa dolarowa 52,00; 5 proc. konwersyjna 67,75; 6 proc. pożycz. dolarowa 82,50 — 83,50 — 83,00 (w proc.); 8 proc. L. Z. Banku Gosp. Krajow. 94,00 (w proc.); 8 proc. oblig. Banku Gosp. Kraj. 94,00 (w proc.); 7 proc. L. Z. Banku Gosp. Kraj. 83,25; 7 proc. oblig. Banku Gosp. Kraj. 83,25; 8 proc. L. Z. Banku Rolnego 94,00; 7 proc. L. Z. Banku Rolnego 83,25; 8 proc. L. Z. budowlane Banku Gosp. Kraj. 93,00; 8 proc. L. Z. Tow. kred. przem. pol. 88,50 (w proc.); 4 i pół proc. L. Z. ziemskie 48,50 — 48,75 — 48,50; 5 proc. L. Z. Warszawy 68,50; 5 pr. L. Z. Warszawy 1933 r. 59,75 — 58,50 — 59,00; 5 proc. m. Piotrkowa 48,00.

Akcje: B. Polski 89,00 — 88,75; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 31,00; Sia-

Warszawska GIEŁDA ZBOŻOWA w dniu 7 maja

Ogólny obrót wyniósł 2,86 tonn, w tem żyta 1,56 tonn. Notowania 100 klg.: pszenica jara czerwona szklista 17,50 — 18, jednolita 17,50 — 18, zbierana 16,50 — 17, żyto 1-szy st. 14,25 — 14,50, II-gi 14 — 14,25, owies 1-szy st. 15,50 — 16, II-gi 15 — 15,50, III-ci 14,50 — 15, jęczmień browarny 17,50 — 18, gat. II-gi 16 — 16,50, III-ci 15,50 — 16, IV-ty 15 — 15,50, groch polny 23 — 25, Victoria 41 — 45, mąka pszenna gat. I-B 30 — 33, gat. I-C 23 — 30, gat. I-D 25 — 28, gat. I-E 24 — 26, gat. II-B 22 — 24, gat. II-D 21 — 22, gat. II-F 20 — 21, gat. II-G 19 — 20, gat. III-A 14 — 15, mąka żytnia gat. I-szy do 55 proc. 23 — 24,50, gat. I-szy do 65 proc. 22 — 23, gat. II-gi 16 — 17, razowa 17 — 18, poślednia 13,50 — 14,50.

Orzeczenia Sądu Najwyższego w sprawach komornego

Sąd Najwyższy orzekł, co następuje:

Z przepisów ustawy o ochronie lokatorów, nakładających na właściciela domu obowiązek udowolenia wysokości czynszu za dany lokal według norm tej ustawy, a tak samo obowiązek wykazania, że istnieje ważna przyczyna wypowiedzenia lokatorowi mieszkania, wynika, że o ile lokator zarzuca właścicielowi domu, że żąda nieodpowiedniego komornego i przeto odmawia płacenia tego komornego, jest rzeczą przedewszystkiem właściciela domu zwrócić się do Urzędu Rozjemczego czy Sądu o określenie, jaka suma komornego może być za dany lokal żądana i ma być przez lokatora płacona. Pozatem S. N. wyraża, że nie mogą dla lokatora wynikać ujemne skutki spowodu, iż sam nie udał się do Urzędu Rozjemczego.

W Izbie cywilnej Sądu Najwyż-

szego zapadło zasadnicze orzeczenie w sprawie stosunków mieszkaniowych. Praktyka procesów o eksmisję wykazała w ostatnich czasach, że przeważająca liczba pozwanych tłumaczy się zazwyczaj niepłaceniem komornego przez sublokatorów. Sąd Najwyższy orzekł, że dla oceny zasadności wypowiedzenia przedmiotu najmu przez właściciela nieruchomości lokatorowi głównemu są zupełnie obojętne stosunki gospodarcze sublokatora.

Sąd Najwyższy orzekł w sprawie egzekucji komornego z ruchomości żony lokatora, że żona lokatora, której ruchomości stanowiące umebłowanie, wniesione zostały do wynajętego przez męża mieszkania, nie może się sprzeciwiać egzekwowaniu z tych należności długu komornego, jeżeli nie stwierdzono, że wypuszczający w najem wiedział, iż ruchomości te nie należą do lokatora.

Wydane zostały nowe przepisy o przyjmowaniu depozytów przez władze sądowe. Cenniejsze przedmioty ze złota, klejnoty i t. d., jak również większe kwoty w gotówce przekazywane będą urzędowo skarbowym na przechowanie. Rozporządzenie to ujednolica organizację depozytów sądowych na terenie całego państwa, wobec czego zlikwidowany zostanie z dniem 1 czerwca odrębny Urząd Depozytów Sądowych, który ist-

niał na terenie lwowskiego okręgu Apelacyjnego we Lwowie.

Oddzielne urzędy depozytów sądowych zostaną zlikwidowane

Ankieta o zarobkach robotniczych

Związek zawodowy robotników rolnych rozpiął ciekawą ankietę na terenie b. Kongresówki, która zilustrowała ma spadek zarobków robotniczych w okresie od 1930 roku, jak również o stanie zaległości u pracodawców.